

DR. CSEFKÓ FERENC

CÍMZETES EGYETEMI DOCENS

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR

KÖZIGAZGATÁSI JOGI TANSZÉK

„Közjog és jogállam Tanulmányok Kiss László professzor 65. születésnapjára”¹

A Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara 2016. február 19-én köszöntötte Kiss László egyetemi tanár, alkotmánybíró 65. születésnapján. A Kar erre az alkalomra adta át Ünnepeletnek a fenti című kiadványt. Mivel tanulmánygyűjteményről van szó, arra nincs lehetőség, hogy a könyvet „*hagyományos*” módon ismertesse a kötet szerkesztője. E helyett azt a megoldást választotta, hogy a kiadványban megjelent Lectori Salutem révén tesz eleget Kiss László professzor úr eddigi életpályája ismertetésének. Az ünnepi kötet előkészítését, lényegi elemeit a Szerkesztői előszó mutatja be, a tanulmánykötetben megjelent publikációkat és azok szerzőit pedig a könyv tartalomjegyzéke jelzi.

Lectori Salutem

Dr. Kiss László 1951. február 10-én született Jánosházán. 1970-ben kezdte egyetemi tanulmányait a Janus Pannonius Tudományegyetem (mai nevén: Pécsi Tudományegyetem) Állam- és Jogtudományi Karán. Itt szerzett 1975-ben jogi

diplomát (és doktorátust). Már egyetemi éveit intenzív kötődést mutatott az államigazgatási (közigazgatási) jogterület iránt, az egyetemi tanulmányok befejezése után Szamel Lajos professzor hívására a Kar Közigazgatási Jogi Tanszékén kezdett oktatni.

1977-ben vette át tanársegédi, 1980-ban adjunktusi, 1982-ben pedig egyetemi docensi megbízását. 1992-ben a Köztársasági Elnök egyetemi tanárrá nevezte ki. 1982-ben védte meg az állam- és jogtudományok kandidátusi, 1992-ben akadémiai doktori értekezését. 1988-1989-ben Humboldt-ösztöndíj keretében a marburg-i Philipps Egyetem vendégkutatója volt.

Kiss László gazdag oktatói-kutatói tevékenysége mellett impulzív közéleti tevékenységet is végzett. Ennek keretében – akadémiai tisztségei mellett – 1991 és 1995 között a Magyar Közigazgatási Kamara elnökhelyetteseként, majd 1995-től 1998-ig a Magyar Közigazgatási Kar alelnökeként tevékenykedett. Két alkalommal is (1989-1990, 1995-1998) részt vett a Deregulációs Tanács tevékenységében.

Kiss Professzor Úr a pécsi Jogi Kar közösségének meghatározó tagja, jogászgenerációkat vezetett és vezet be – javarészt Ivancsics Imre „*társaságában*” – a közjog világába. Oktatói és kutatói tevékenysége kiterjed az alkotmányjog és a közigazgatási jog szinte valamennyi lényeges területére, de különösen a jogállamiság elvi összetevőit, a helyi önkormányzatiság, illetve a jogalkotástan egyes kérdései foglalkoztatták, foglalkoztatják.

Kiss László ajtaja a fiatal kutatók előtt mindig nyitva áll, a Karon (illetve egyéb intézményekben) dolgozó oktatók közül sokak tudományos pályáját indította el, és egyengeti ma is segítőkészségével. Megalakulása óta tölti be a PTE ÁJK Doktori Tanácsának elnöki posztját. Annak vezetőjeként meghatározó szerepet vállalt bő két évtizeden keresztül a Kar oktatói, kutatói utánpótlásának biztosításában, fiatal kutatók kiválasztásában, mentorálásában, akadémiai pályafutásuk megalapozásában. Ebben programvezetőként maga is kivette a részét: témavezetése alatt húsz PhD hallgató szerzett tudományos fokozatot.

Kiss Professzor Úr professzori habitusa különösen az egyetem falai között, vagy azokon kívül elhangzott, szuggesztív előadásain keresztül vált közismertté. Előadásainak témája és stílusa egyaránt hozzájárul a magyar közjog „*társadalmasi-*

¹ PTE ÁJK, Pécs, 2016

tásához”: mondandója nem csak a szakma, hanem a laikus érdeklődők számára is közérthetővé, „fogyaszthatóvá” teszi akár a legabsztraktabb közjogi problémákat is.

Ünnepelt előadóként és vizsgáztatóként egyaránt közmegebecsülésnek örvend: könnyed stílusú, mégis a közjog iránt érdeklődő hallgatóknak elmélyült ismereteket közvetítő előadásai mellett széles körben ismert „humánus” vizsgáztatói módszere. Előadásain szípközvetítő humorával igyekszik a figyelmet fenntartani, míg vizsgáztatás közben akár énektudását is felvillantva tesz komoly erőfeszítéseket az oldott hangulat biztosítása érdekében.

Kiss László egyetemi oktatói, kutatói tevékenysége túlmutat Alma Mater határain: az Országgyűlés két alkalommal, 1998-ban és 2007-ben választotta meg alkotmánybíróvá, 2007-ben pedig a Budapesti Corvinus Egyetem Közigazgatástudományi Kara „*honoris causa doctor*” kitüntetéssel ismerte el munkásságát.

Fővárosi, intézményes kötődései ellenére ő maga is sokszor hangoztatta, és roppant büszkén valljuk mi is, hogy Kiss László tanár úr ízig-veéig pécsi jogászprofesszor.

Tisztelt Professzor Úr! Kedves Laci! Isten éltesse!

Prof. Dr. Kecskés László
dékán

Dr. habil. Fábrián Adrián
tanszékvezető egyetemi docens

Szerkesztői előszó

A Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Közigazgatási Jogi Tanszékének közössége az előző év késő őszen úgy döntött, hogy a 2016. február 10-én 65. születésnapját ünneplő Kiss László oktatótársukat erre az alkalomra kiadandó tanulmánykötettel ajándékozzák meg. A kezdeményezést a Kar vezetése és a Jövő Közigazgatásáért Alapítvány Kuratóriuma is messzemenően támogatta. A Tanszék e kötetben való publikálására Kiss professzor úr munkásságát, személyiségét (el)ismerő elméleti és gyakorlati szakembereket kért fel. Közülük néhányan (rajtuk kívül álló okok miatt) nem tudták vállalni a felkérést, így alakult ki a tanulmánykötet – 25 szerzővel.

A terjedelmében is tekintélyes (nem az Ünnepeltre gondolok, aki ezzel nem kevés alkalommal viccelődött), 320 oldalas kiadvány – remélhetően – titokban készült, úgy, hogy Ünnepelt még csak nem is sejtett semmit a mi „*zsiványkodásunkból*” (K. L. kedvenc szavajárása). Bár a kötet ünnepi, de (szerencsére) az írások egyike sem ünnepélyes, hanem mélyen szakmai; döntő részben a tágran értelmezett közjog világának egy-egy izgalmas, érdekes, aktuális problémáját dolgozza fel.

Szerzők közül néhányan vallásfilozófiai, politológiai, szociológiai témájú munkákkal köszöntik Kiss professzor urat. A tanulmányok zöme azonban – közvetve vagy közvetlenül kapcsolódva Kiss László egyetemi tanár, alkotmánybíró munkásságához – az alkotmány-alkotmányozás, a hatalommegosztás és hatalomgyakorlás, az államszervezet és benne az államigazgatás, továbbá az önkormányzatok rendszere és működése alapjait, változási tendenciáit elemezték, értékelték tudományos alaposággal. (Közöttük van olyan írás is, amely

amellett, hogy megfelel e követelményeknek, felvillantja Kiss László sajátos, élvezetes humorát is.)

Szerkesztőnek részben könnyű, részben pedig nehéz dolga volt. Könnyű azért, mert valamennyi írás az alkalomhoz méltó, elmélyült, magas színvonalú, amiért ezúton is külön köszönet illeti szerzőket. Nehézséget okozott viszont az, hogy a formailag egymástól lényegesen különböző munkákból, azok tartalmát nem érintve (a tördelés, bekezdések, címek és alcímek, hivatkozások stb. egységesítésével, de legalábbis az arra való törekvéssel), könyvésztileg is méltó megjelenést eredményezzen a szerkesztői munka.

De azt hiszem, nem is ez a fontos, hanem az, ami bennünket vezérelt: örömet okozni volt tanárunknak, kollégáknak, pályatársunknak, és születésnapjára átadni e kiadványt, az Ő könyvét: Közjog és jogállam. Tanulmányok Kiss László egyetemi tanár 65. születésnapjára.

Pécs, 2016. január 20.

Csefkó Ferenc
szerkesztő

Tartalom

Lectori Salutem; Szerkesztői előszó; *Ádám Antal*: A judaizmus a vallások között; *Balázs István*: A „jó közigazgatás” illúziójáról; *Balla Zoltán*: A Ket. tárgyi hatálya értelmezésének egyes kérdései; *Bencsik András*: A hatósági eljárás jogorvoslati rendszerének átalakulásáról; *Bércsi Ferenc*: A gyors és hatékony eljárás; *Bihari Mihály*: A rendszerváltás magyar útja és feltételei (1988-1990); *Csefkó Ferenc*: Partnerek és ellenfelek – bábok vagy ellensúlyok. Önkormányzati érdekképviselet a rendszerváltástól napjainkig; *Fazekas Marianna*: A köztestületi autonómia határai. Egy alkotmánybírói határozat margójára; *Fábrián Adrián*: A hatalomgyakorlás néhány alapvető kérdéséről; *Gelencsér József*: Szokás, jogszokás és szokásjog a közjogban; *Gyergyák Ferenc*: Az Alkotmánybíróság és a rosszlányok; *Hajas Barnabás*: Közigazgatási (hatósági) eljárási kérdések a gyülekezési jogról szóló törvény alkalmazásában; *Holló András*: A képvisleti és a közvetlen demokrácia viszonyának értelmezése az Alkotmánybíróság gyakorlatában (1993-2009); *Horváth Imre*: Demokrácia és stabilitás a gyakorlatban; *Ivancsics Imre*: Az ügyfelek és az eljárás egyéb résztvevőinek jogállása a közigazgatási hatósági eljárásban; *Józsa Zoltán*: Válaszút helyett harmónia: demokrácia és hatékonyság; *Kukorelli István*: Alapjogi rendszerváltás (1989). Az „első fecskék”, az egyesületi és a gyülekezési jogról szóló törvények; *Lapsánszky András*: A hírközlési piaci verseny működésének, igazgatásának kezdetei az Amerikai Egyesült Államokban; *Patyi András*: A védelmi alkotmány alapkérdése: a fegyveres erő rendeltetése; *Pál Emese*: A „negatív” kampány törvényességi kérdései az alkotmánybírói határozatok tükrében; *Petrétei József*: A köztársasági elnöknek az Országgyűlés működésével összefüggő feladat- és hatáskörei; *Rózsás Eszter*: Változások a gyermekvédelem igazgatásában; *Tilk Péter*: Halak, macskák, jogszabályok – központi és önkormányzati rendeleti szabályozási megoldások. Kiss László alkotmánybíró kedvenc állatairól; *Torma András*: A közigazgatás vezetésének egyes elméleti kérdései; *Varga Zs. András*: Jogállamiság-felfogások Magyarországon